

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दूरध्वनी क्र.०२२-२२८२०३०४.

Email ID : mashi4-hted@mah.gov.in

क्रमांक : वैखप्र-२०२५/प्र.क्र.१२ /मशि-५

दिनांक: २७.०२.२०२५.

प्रति,
संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे.

विषय :- वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्ति प्रस्तावाबाबत.

संदर्भ :- आरोग्य सेवा आयुक्तालयाच्या दि. १३/०२/२०२३ चे पत्र

उपरोक्त संदर्भाधिन पत्रान्वये आरोग्य सेवा आयुक्तालय यांनी वैद्यकीय देयके सादर करताना परिगणनेसंदर्भात मार्गदर्शक सुचना निर्गमित केलेल्या आहेत.

२. त्यास अनुसरून वैद्यकीय देयकांसंदर्भात प्रस्ताव सादर करताना खालील प्रमाणे मार्गदर्शन तत्वांचे पालन करून प्रस्ताव शासनास सादर करावा.:-

(१) आपण सादर केलेल्या वैद्यकीय प्रस्तावांमध्ये परिगणना तक्त्यात केवळ औषधोपचार व वास्तव्याचा खर्च देण्यात आलेला आहे. त्यानुषंगाने नमूद करण्यात येते की, आरोग्य सेवा आयुक्तालयाच्या दि. १३/०२/२०२३ च्या पत्रामध्ये वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्ति प्रस्तावाची परिगणना करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना केलेल्या आहेत. त्यामध्ये सा. आ. वि. शा.नि.दि. १९/०३/२००५ मध्ये देण्यात आलेल्या आकस्मिक व गंभीर आजारांची परिगणना करताना कोणत्या बाबींचा खर्च नमूद करणे आवश्यक आहे हे सविस्तरपणे देण्यात आले आहे. तथापि, आपण सादर केलेल्या प्रस्तावात परिगणना करताना आरोग्य सेवा आयुक्तालयाच्या दि. १३/०२/२०२३ च्या पत्रामधील मार्गदर्शक सूचनांनुसार परिगणना केलेली आढळून येत नाही. तरी सदर पत्रात देण्यात आलेल्या परिगणना सूत्रानुसार परिगणना करून सदर प्रस्ताव शासन मान्यतेस्तव फेरसादर करावे. तसेच यापुढे वैद्यकीय देयकाचा प्रस्ताव सादर करताना आरोग्य सेवा आयुक्तालयाच्या दि. १३/०२/२०२३ च्या पत्रातील मार्गदर्शक सूचनांचा अवलंब करून सादर होतील याची दक्षता घ्यावी. तसेच वैद्यकीय देयकातील form D मध्ये देखील याप्रमाणे परिगणना करण्यात आलेली आहे याची खातरजमा करावी. अन्यथा अशी देयके आपल्या स्तरावरून सहसंचालक कार्यालयाकडे आवश्यक त्या सुधारणांकरिता परत करण्यात यावी. सोबत आरोग्य सेवा आयुक्तालयाचे दि. १३/०२/२०२३ चे पत्र सोबत जोडले आहे.

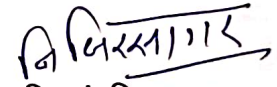
(२) तसेच वैद्यकीय देयक सादर करताना सा. आ. वि. निर्धारित केलेल्या तपसणीसूचीमधील सर्व कागदपत्रे / प्रमाणपत्रे वैद्यकीय देयकाच्या प्रस्तावांसोबत जोडून पठविणे आवश्यक असते.

तथापि आपल्याकडून सादर करण्यात येत असलेल्या प्रस्तावांबाबत असे निदर्शनास आले आहे की, काही प्रस्तावांसोबत या यादीतील काही प्रमाणपत्रे जोडण्यात आलेली नसतात. अशावेळी केवळ ती प्रमाणपत्रे उपलब्ध करून घेण्याकरिता आपल्या कार्यालयाकडे/संबंधित सहसंचालक कार्यालयाकडे पत्रव्यवहार करावा लागतो. अशा परिस्थितीत बराच वेळ खर्ची लागत असल्याने सदर देयके नाहक प्रलंबित राहतात. यास्तव आरोग्य विभागाची तपासणी सूची सोबत जोडून पाठविण्यात येत असून इथून पुढे सादर होणाऱ्या देयकांत तपासणी सूचीतील प्रमाणपत्रे सोबत जोडूनच शासनास सादर करण्यात यावेत.

- (२) तसेच ज्या वैद्यकीय देयकांमध्ये रुग्णावर शस्त्रक्रिया करण्यात आली आहे असे नमूद आहे अशा प्रकरणांबाबत सदर शस्त्रक्रिया आरोग्य सेवा आयुक्तालयाच्या दि. १३.०२.२०२३ च्या पत्रामध्ये देण्यात आलेल्या ((अ)minor surgery, (ब)major surgery, (क)supra major surgery) शस्त्रक्रियापैकी कोणत्या प्रकारची आहे याचे प्रमाणपत्र जोडण्यात यावे. तसेच त्याप्रकारच्या शस्त्रक्रिया प्रकारानुसार देयकाची परिगणना करून शासन मान्यतेस्तव सादर करावे.

३. तरी, उपरोक्त सूचनानुसार वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्ती प्रस्ताव परिगणना करून फेरसादर करण्यात यावे.

सोबत- आरोग्य सेवा आयुक्तालय, यांचे दि. १३.०२.२०२३ रोजीचे पत्र

(नि. शं. क्षिरसागर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

सर्व विभागीय सहसंचालक,

११३६/१५००

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

कार्यासन

दिनांक

जावक

आरोग्य सेवा आयुक्तालय
(महाराष्ट्र राज्य)

"आरोग्य भवन", सेंट जॉर्जस रुग्णालय आवार, पी. हिमेलो रोड, मुंबई - ४०० ००१

कार्यालय	दूरध्वनी	Website : http://maha-arogya.gov.in
संचालक (वैयक्तिकः)	२२६२१०३१-३६	Email : jdhs03@gmail.com
सहसंचालक (रुग्णालये-राज्यस्तर)	२२६२१००६	Email : miscell@rediffmail.com
	२२६११४७१	
	क्र.संआसे/कक्ष-८ब/टि-१/वैद्य/वाजवी समिती/३७८-३३३/२०२३.	
	दिनांक :- १३ फेब्रुवारी, २०२३.	

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

कार्यासन

दिनांक

जावक

विषय - वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्ती देयके सादर करणेबाबत.

संदर्भ - शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.बैठक२०१३/प्र.क्र.३५३/१३/राकावि-२,
दि.०४ एप्रिल, २०१४.

मा.महोदय,

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.बैठक २०१३/ प्र.क्र.३५३/ १३/ राकावि-२, दि. ०४.०४.२०१४ अन्वये शासन निर्णय दि. १९.०३.२००५ मधील परिच्छेद ३(३) नुसार विहीत तरतुदीत न बसणा-या प्रकरणी काही अपवादात्मक परिस्थितीत विशेष बाब म्हणुन वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस मान्यता द्यावयाची असल्यास अशा प्रकरणांवर निर्णय घेण्यासाठी मा.अपर मुख्य सचिव (आरोग्य) यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आलेली आहे. सदर समितीमध्ये वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्तीचा वाजवी खर्च किती याबाबतही काही प्रकरणे समितीसमोर सादर करण्यात येतात. प्रत्येक हॉस्पिटलचे दर वेगवेगळे असल्याने अशा प्रकरणी मा. प्रधान सचिव (आरोग्य) यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीच्या बैठकीमध्ये निर्णय होऊ शकत नाही, अशा प्रकरणांत वैद्यकीय खर्चाचा वाजवीपणी ठरविण्यासाठी आरोग्य सेवा आयुक्तालयाच्या स्तरावर वाजवी समिती गठीत करण्यात आलेली आहे.

वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्ती प्रकरणांचा वाजवीपणा ठरविण्यासाठी मंत्रालयीन सर्व विभागांमार्फत तसेच पोलीस खात्यांतर्गत पोलीस महासंचालक, पोलीस आयुक्त, पोलीस उपआयुक्त यांचे विविध कार्यालयांकडून वाजवी समितीसमोर प्रकरणे प्राप्त होतात. प्राप्त प्रकरणांची छाननी केली असता रुपये ३.०० लक्ष वरील जवळपास सर्व वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्तीची प्रकरणे समितीच्या अभिप्रायार्थ सादर केली जातात. त्यामुळे आरोग्य सेवा आयुक्तालयाकडे प्राप्त होणा-या प्रकरणांची संख्या ही फार मोठी आहे. प्राप्त प्रकरणांची संख्या व समितीमार्फत निकाली काढता येवू शकणा-या प्रकरणांची संख्या यांचे प्रमाण व्यस्त असल्याने आरोग्य सेवा आयुक्तालय स्तरावरून निकाली काढण्यास अडचणी निर्माण होत आहेत. परिणामी कोर्ट कसेस, मा.लोकआयुक्त प्रकरणे यांची संख्या वाढण्याची शक्यता नाकारता येत नाही.

११/२०/२३

२०/२

PAA/Circular

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग दि. १७ जानेवारी २०२३ अन्वये रु. ५,००,०००/- पेक्षा जास्त रक्कमेच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीबाबत निर्णय घेण्याचे अधिकार मंजालयीन प्रशासकिय विभाग प्रमूखांना आहेत. तसेच रु. ३.०० लाख ते रु. ५.०० लाख वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीबाबत निर्णय घेण्याचे अधिकार विभाग प्रमूखांना व रु. ३.०० लाख पर्यन्तच्या रक्कमेच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीबाबत निर्णय घेण्याचे अधिकार प्रादेशिक विभाग प्रमूखांना आहेत.

समितीकडे प्राप्त होणा-या वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्ती प्रकरणांबाबत वाजवी समितीच्या सदस्यांनी चर्चा करून वाजवीपणी ठरविण्यासाठी विविध सेवांचे दर निश्चित करण्यात आलेले आहेत. सदर दरांनुसार प्रकरणांचा वाजवी पणा ठरविण्यात येतो. (सोबत वाजवी समितीने दराबाबत निश्चित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना जोडण्यात आलेल्या आहेत)

त्यानुसार आपणांस कळविण्यात येते की, शासन निर्णय दि. १७ जानेवारी, २०२३ मधील मार्गदर्शक सूचनांनुसार तसेच वाजवी समितीने निश्चित केलेल्या सोबत जोडलेल्या मार्गदर्शक सूचनांच्या आधारे वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्तीची प्रकरणे निकाली काढण्याबाबत आपल्या स्तरावरून उचित कार्यवाही करण्यात यावी.

तसेच आजार व उपचारार्थ झालेला खर्च याबाबत विसंगती वाटत असेल अशी शंकास्पद प्रकरणे अभिप्रायार्थ आरोग्य सेवा आयुक्तालयातील वाजवी समितीकडे पाठविण्यात यावीत.

मा.आयुक्त आरोग्य सेवा यांनी मान्य केलेल्या टिपणीनुसार

सह संचालक, आरोग्य सेवा
रुग्णालये-राज्यस्तर, मुंबई.

प्रति,

- १) मा. सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा. सचिव, कौशल्य विकास, रोजगार, उद्योजकता विभाग, मुंबई.
- ३) मा. सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा. सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मा. सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) मा. सचिव, इतर मागास, बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) मा. सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) मा. सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) मा. सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) मा. सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) मा. सचिव, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) मा. सचिव, उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

- १५) मा. सचिव, अन्न व नागरी पुरवठा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 १६) मा. सचिव, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 १७) मा. सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 १८) मा. सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 १९) मा. सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 २०) मा. सचिव, अल्पसंख्यांक विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 २१) मा. सचिव, गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 २२) मा. सचिव, दिव्यांग कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 २३) मा. सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 २४) मा. सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 २५) मा. सचिव, पाणी पुरवठा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 २६) मा. सचिव, मृद व जलासंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 २७) मा. सचिव, मराठी भाषा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 २८) मा. सचिव, माहिती व तंत्रज्ञान विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 २९) मा. सचिव, संसदीय कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 ३०) मा. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 ३१) मा. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य पोलीस मुख्यालय, शहीद भगतसिंह मार्ग, कुलाबा, मुंबई - ४०० ००९.
 ३२) मा. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई.
 ३३) मा. पोलीस आयुक्त, नागपूर शहर.
 ३४) मा. पोलीस आयुक्त, पुणे शहर, साधु वासवानी चौक, पुणे - १.
 ३५) मा.पोलीस महासंचालक, राज्य राखीव पोलीस बल, मट क्र. ८, गोरेगांव, मुंबई - ४०० ०६५.
 ३६) मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, सीबीडी बेलापूर, नवी मुंबई - ४०० ६१४.
 ३७) मा. अपर पोलीस आयुक्त, गुन्हे शाखा, गुन्हे अन्वेषण विभाग, मुंबई - ४०० ००९.
 ३८) मा. पोलीस आयुक्त, ठाणे शहर.
 ३९) इतर संबंधित(सर्व)

प्रत - माहितीस्वरूप सविनय सादर.

मा. प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

मा. सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

मा. आयुक्त आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य योजना, मुंबई.

मा. संचालक-१, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई.

मा. संचालक-२, आरोग्य सेवा, पुणे.

वाजकी समिती - मार्गदर्शक सूचना

- १) शासकीय कर्मचा-याचे नांव
- २) कार्यालयाचे नांव व विभाग
- ३) रुग्णाचे नांव
- ४) आजार -
- ५) उपचार घेतलेले रुग्णालय
- ६) उपचाराचा कालावधी
- ७) रुग्णालय शासनमान्य - आहे/नाही
- ८) रुग्णालय राज्यातील / राज्याबाहेरील
- ९) आजाराचे स्वरूप आकस्मिक / गंभीर
- १०) उपचाराचा प्रकार- वैद्यकीय / शस्त्रक्रिया / दोन्ही

समितीचा निर्णय

- वाचा - संदर्भ - १) शासन निर्णय दि. १९.०३.२००५. (औषधोपचार, वास्तव्य, सचिव समिती)
- २) शासन निर्णय दि. २८.०९.२०१६ (कॅन्सर उपचार)
 - ३) शासन पत्र दि. १५.०२.२०१६ (ऑन्जिओप्लास्टी / बायपास शस्त्रक्रिया)
 - ४) शासन निर्णय दि. २७ मार्च २०२० (विविध प्रत्यारोपण शस्त्रक्रिया)
 - ५) शासन निर्णय दि. १९ जुलै, २०२२. (नादेय बाबी)

(अ) आकस्मिक आजार

- १) औषधोपचार खर्च - ९० टक्के अनुज्ञेय - नादेय बाबींची वजाती करण्यात यावी (शासन निर्णय दि. १९ जुलै, २०२२)

- २) रुग्णालयातील वास्तव्य खर्च - आय.सी.यू./एन.आय.सी.यू./एच.डी.यू. - अनुज्ञेय रु. २,०००/- प्रति दिन.
इतर कक्ष - अनुज्ञेय रु. १,०००/- प्रति दिन.

- ३) डॉक्टर व्हिजिट फी - अनुज्ञेय रु. ५००/- प्रति व्हिजिट (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)

- ४) Ventilator Charges - अनुज्ञेय रु. ३,०००/- प्रति दिन. (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)

- ५) Oxygen Charges - अनुज्ञेय रु. ५००/- प्रति दिन. (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)

- ५) शस्त्रक्रियेवरील खर्च - (संदर्भ - शासन निर्णय दि. २९.०८.२०१६)

- Supra major Surgery - Surgeon Charges - Rs.८५,०००/- Anesthetic Charges - २२,०००/-,
Operation Theatre Charges - ३५,०००/- (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)

- Major Surgery - Surgeon Charges - Rs.२५,०००/- Anesthetic Charges - १०,०००/-,
Operation Theatre Charges - २५,०००/- (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)

- Minor Surgery - Surgeon Charges - Rs.१०,०००/- Anesthetic Charges - ८,०००/-,
Operation Theatre Charges - ९,०००/- (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)

(ब) गंभीर आजार

- १) औषधोपचार खर्च - ९० टक्के अनुज्ञेय - नादेय बाबींची वजाती करण्यात यावी (शासन निर्णय दि. १७ जुलै, २०२२)
- २) रुग्णालयातील वास्तव्य खर्च - आय.सी.यू./एन.आय.सी.यू./एच.डी.यू. - अनुज्ञेय रु. २,०००/- प्रति दिन.
इतर कक्ष - अनुज्ञेय रु. १,०००/- प्रति दिन.
- ३) डॉक्टर व्हिजीट फी - अनुज्ञेय रु. ५००/- प्रति व्हिजीट (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)
- ४) Ventilator Charges - अनुज्ञेय रु. ३,०००/- प्रति दिन. (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)
- ५) Oxygen Charges - अनुज्ञेय रु. ५००/- प्रति दिन. (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)
- ५) शस्त्रक्रियेवरील खर्च - (संदर्भ - शासन निर्णय दि. २९.०८.२०१६)

Supra major Surgery - Surgeon Charges - Rs.८५,०००/- Anesthetic Charges - २२,०००/-,
Operation Theatre Charges - ३५,०००/- (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)
Major Surgery - Surgeon Charges - Rs.२५,०००/- Anesthetic Charges - १०,०००/-,
Operation Theatre Charges - २५,०००/- (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)
Minor Surgery - Surgeon Charges - Rs.१०,०००/- Anesthetic Charges - ४,०००/-,
Operation Theatre Charges - ९,०००/- (लागू असेल तेव्हा - कमाल मर्यादा)

६) Angioplasty - (शासन पत्र दि. १५.०२.२०१६)

Stent Charges - Rs. ७०,०००/- per stents, Cardiologist Fees - १०,०००/-,
O.T.Charges - १०,०००/- (Non Recognised Hospital).

७) C.A.B.G. - (Non Recognised Hospital).

Cardiac Surgeon Charges - Rs.३०,०००/- Anesthetic Charges - १०,०००/-,
Operation Theatre Charges - १०,०००/-
(Recognised Hospital).
Cardiac Surgeon Charges - Rs.८५,०००/- Anesthetic Charges - २२,०००/-,
Operation Theatre Charges - ३५,०००/-

८) कॅन्सर

शासनमान्य रुग्णालय -

- १) औषधोपचार खर्च - ९० टक्के अनुज्ञेय - नादेय बाबींची वजाती करण्यात यावी (शासन निर्णय दि. १७ जुलै, २०२२)
- २) वास्तव्य खर्च - शासन निर्णय दि. १९.०३.२००५ नुसार परिगणना करण्यात यावी.
- शासनमान्य नसलेले रुग्णालय - शासन निर्णय दि. २८ सप्टेंबर २०१६)
- १) औषधोपचार खर्च - केमोथेरेपी खर्च - सर्व प्रकारच्या औषधांचा खर्च अनुज्ञेय
- २) वास्तव्य खर्च - शासन निर्णय दि. १९ मार्च, २००५ - तक्ता (ब)
- ३) प्रयोगशाळा व इतर तपासण्याचे शुल्क - पूर्वीप्रमाणे अनुज्ञेय (९० टक्के)
- शस्त्रक्रियेवरील खर्च

Supra major Surgery - Surgeon Charges - Rs.८५,०००/- Anesthetic Charges - २२,०००/-,
Operation Theatre Charges - ३५,०००/-

Major Surgery - Surgeon Charges - Rs.२५,०००/- Anesthetic Charges - १०,०००/-,

Operation Theatre Charges - २५,०००/-

Minor Surgery - Surgeon Charges - Rs. १०,०००/- Anesthetic Charges - ४,०००/-;

Operation Theatre Charges - ९,०००/-

रेडिएशन चार्ज - शासन निर्णयात दिलेल्या तक्क्यानुसार अनुज्ञेय.

१) प्रत्यारोपण शस्त्रक्रिया - शासन निर्णय दि. २७.०३.२०२० नुसार कार्यवाही करावी.

खर्च रु. ३,००,०००/- पेक्षा जास्त असल्यास शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.वैखप्र-२०१८/प्र.क्र.४८८/२०१८/राकावि-२, दि. ६ जून, २०१९ नुसार निर्णय घेण्याचे अधिकार मंजालयीन प्रशासकिय विभाग प्रमुखांना असल्याने, पुढील उचित कार्यवाहीस्तव मंजालयीन प्रशासकिय विभागास सादर करण्यात यावा.

मा. सचिव समितीसमोर सादर करावयाची प्रकरणे - (विहित तरतुदीत न बसणारे)

- १) आकस्मिक व गंभीर आजारांच्या यादीत नसलेल्या आजाराची प्रकरणे
- २) राज्याबाहेरील रुग्णालयात उपचार घेतलेली प्रकरणे
- ३) विहित मुदतीनंतर सादर केलेली प्रकरणे
- ४) प्रतिपूर्तीची रक्कम पुर्नविचारार्थ ठेवण्यात येणारी प्रकरणे.
- ५) गंभीर आजारावरील शासनमान्य नसलेल्या रुग्णालयात उपचार घेतलेली प्रकरणे - उदा. अँजिओप्लास्टी, बायपास सर्जरी,